

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 42/07-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. marca 2007 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti I., a. s., B., zastúpenej advokátom JUDr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo V 109/2004 z 25. mája 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti I., a. s., o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. septembra 2006 doručená sťažnosť spoločnosti I., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Obdo V 109/2004 z 25. mája 2006.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola ako žalovaná účastníčkou konania vedeného Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 39 Cb 38/00, ktorý rozsudkom z 26. septembra 2002 rozhodol tak, že ju zaviazal zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu s príslušenstvom. V odvolacom konaní najvyšší súd ako súd odvolací zmenil rozsudok a rozhodnutím sp. zn. 3 Obo 334/02 z 18. augusta 2004 žalobu zamietol. Proti rozhodnutiu o odvolaní podal žalobca dovolanie. Najvyšší súd rozhodol o dovolaní rozsudkom sp. zn. 1 Obdo V 109/2004 z 25. mája 2006 tak, že rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Sťažovateľka namieta nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia dovolacieho súdu. Podľa nej *„V rozpore s ustanovením § 157 ods. 2 v spojení s § 243c O. s. p. odôvodnenie Rozsudku neobsahuje to, ako sa k podanému dovolaniu vyjadril sťažovateľ ako druhý účastník konania a logicky – pre absenciu akejkoľvek zmienky o argumentoch sťažovateľa – neobsahuje ani to, ako sa s týmito argumentmi sťažovateľa vysporiadal odporca“*. Najvyšší súd sa na dvoch stranách rozhodnutia zaoberal odôvodnením dovolania zo strany žalobcu a podľa sťažovateľky sa *„nielenže nevysporiadal s argumentmi sťažovateľa uvedenými vo Vyjadrení, ale ani len stručne neuviedol, ako sa sťažovateľ vyjadril k Dovolaniu a aký procesný návrh učinil. Táto skutočnosť sama osebe je zásadným porušením práva na súdnu ochranu sťažovateľa, pretože okrem toho, že takýmto postupom došlo k porušeniu § 157 ods. 2 v spojení s § 243c O. s. p., zároveň implikuje porušenie princípu rovnosti zbraní účastníkov konania. (...) Z rozsudku sa sťažovateľ nedozvedel, či vady vytýkané Rozhodnutiu o odvolaní, sú podľa názoru odporcu nesprávnym právnym posúdením veci alebo inou vadou, ktorou bolo postihnuté konanie a ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci“*. Podľa sťažovateľky v odôvodnení rozhodnutia o dovolaní sú obsiahnuté len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov. Odôvodnenie je rozporné a nepresvedčivé. Dovolací súd podľa sťažovateľky dospel k úplne opačnému skutkovému zisteniu, k akému dospel odvolací súd, pričom nie je zrejmé, *„na základe akého postupu dospel odporca k tým skutkovým zisteniam, aké sú uvedené v Rozsudku, ak dokazovanie nemohol vykonať. (...) odporca žiadnym spôsobom nevysvetlil,*

prečo zastáva úplne opačný názor v otázke relevantnosti záverov znalcov ohľadom príčiny zatekania do haly D 2 ako odvolací súd (...)“.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd jej sťažnosť prijal na ďalšie konanie a vydal nasledovný nálež:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. I Obdo V 109/2004 zo dňa 25. 05. 2006 porušil základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. I Obdo V 109/2004 zo dňa 25. 05. 2006 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania, ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť právnenému zástupcovi JUDr. J. H.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným

súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06).

Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

V okolnostiach prípadu sťažovateľka predovšetkým namieta, že najvyšší súd ako dovolací súd porušil jej základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože v odôvodnení svojho rozhodnutia nereagoval na jej vyjadrenie a žiadnu z jej dovolacích námietok.

Z rozhodnutia najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu však vyplýva, že zrušil rozhodnutie najvyššieho súdu (ako odvolacieho súdu) sp. zn. 3 Obo 334/02 z 18. augusta

2004 a vec vrátil na ďalšie konanie, čo bez akýchkoľvek pochybností znamená, že napadnutým rozhodnutím sa konanie o zaplatenie peňažnej sumy s príslušenstvom neskončilo. V danom prípade nejde o konečné rozhodnutie, ktorého dôsledkom by bolo právoplatné skončenie veci, prípadne zastavenie súdneho konania.

Podľa názoru ústavného súdu namietanie nesprávnosti a nezákonnosti rozhodnutia najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu nemôže byť samo osebe dôvodom na namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Najvyšší súd neodmietol sťažovateľke poskytnutie súdnej ochrany, vecou sa zaoberal a rozhodol o nej. Sťažovateľka bude mať možnosť v ďalšom štádiu konania pred najvyšším súdom uplatniť ochranu označených práv, aj svoju argumentáciu ohľadne skutkovej a právnej stránky predmetnej veci, z čoho vyplýva, že má ešte k dispozícii iný prostriedok ochrany týchto práv, ktorých porušenie namieta vo svojej sťažnosti. V danej veci sa súdne konanie nachádza v štádiu odvolacieho konania na najvyššom súde, ktorý bude v súlade s názorom dovolacieho súdu vykonávať ďalšie dôkazy na dostatočné zistenie skutkového stavu. K vykonávaniu dôkazov sa sťažovateľka bude môcť v konaní pred najvyšším súdom vyjadriť za tých istých podmienok, ako druhý účastník konania. Preto ústavný súd nevidí v tvrdeniach sťažovateľky žiadnu takú okolnosť alebo dôvod, pre ktorý by vyjadrenia sťažovateľky k odvolaniu v odôvodnení rozhodnutia malo sťažovateľku dostať do podstatne nevýhodnejšej situácie, v ktorej je žalobca.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) nie je daná jeho právomoc na prerokovanie veci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd na záver poznamenáva, že dôvody uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo V 109/2004 z 25. mája 2006 sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných procesných noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové dôkazy a právne závery, konštatuje predovšetkým nedostatočne zistený skutkový stav, k čomu dospel na základe vlastných

myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. marca 2007